

ECLI:NL:HR:2016:2493

Instantie	Hoge Raad
Datum uitspraak	04-11-2016
Datum publicatie	04-11-2016
Zaaknummer	16/01893
Formele relaties	In cassatie op : ECLI:NL:GHSHE:2016:697, Bekrachtiging/bevestiging
Rechtsgebieden	Belastingrecht
Bijzondere kenmerken	Cassatie
Inhoudsindicatie	Inkomstenbelasting. Art. 22, lid 1, letter b, Wet IB 1964; art. 3.92 Wet IB 2001; art. 30, lid 1, Belastingverdrag Nederland-Verenigde Staten. Vervolg van HR 11 mei 2012, 10/02081, BNB 2012/207. Naar buitenlandse bankrekening van Liechtensteinse Stiftung overgeboekte bedragen terecht aangemerkt als door belanghebbende genoten inkomsten. Voor het gebruik van uit de Verenigde Staten verkregen inlichtingen voor fiscale beboeting is geen voorafgaande toestemming vereist.
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl NLF 2016/0573 met annotatie van Jeannette van der Vegt V-N 2016/59.10 met annotatie van Redactie V-N Vandaag 2016/2346 FED 2017/7 met annotatie van P. VAN DER WAL Belastingadvies 2016/24.3 BNB 2017/27 met annotatie van E.B. PECHLER NLF 2017/0122 met annotatie van NTFR 2016/2661 met annotatie van drs. R.P. Bitter

Uitspraak

4 november 2016

nr. 16/01893

Arrest

gewezen op het beroep in cassatie van [X] te [Z] (hierna: belanghebbende) tegen de uitspraak van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch van 26 februari 2016, nrs. 12/00249 tot en met 12/00252, betreffende aan belanghebbende voor de jaren 1998 tot en met 2001 opgelegde (navorderings)aanslagen in de inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen, en daarbij gegeven boetebeschikkingen. De uitspraak van het Hof is aan dit arrest gehecht.

1 Het eerste geding in cassatie

Bij arrest van de Hoge Raad van 11 mei 2012, nr. 10/02081, ECLI:NL:HR:2012:BW5393, BNB 2012/207, is vernietigd de uitspraak van het Gerechtshof te Arnhem (nrs. 05/00164 tot en met 05/00167), met verwijzing van het geding naar het Gerechtshof 'sHertogenbosch (hierna: het Hof) ter verdere behandeling en beslissing van de zaak met inachtneming van dat arrest.

2 Het tweede geding in cassatie

Belanghebbende heeft tegen 's Hofs uitspraak beroep in cassatie ingesteld. Het beroepschrift in cassatie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

De Staatssecretaris van Financiën heeft een verweerschrift ingediend.

Belanghebbende heeft de zaak doen toelichten door R.W.J. Kerckhoffs en A.J.C. Perdaems, advocaten te Breda.

3 Beoordeling van de middelen

3.1. In cassatie kan van het volgende worden uitgegaan.

- 3.1.1. Belanghebbende was in de onderhavige jaren (1998 tot en met 2001) gehuwd. Zijn echtgenote was tot 23 januari 1993 enig aandeelhouder van [B] B.V. (hierna: [B]). Op die datum heeft zij 39 van de 40 aandelen in [B] verkocht aan de Stiftung [H] (hierna: [H]) en één prioriteitsaandeel behouden. [H] is een op 26 januari 1993 opgerichte rechtspersoon naar Liechtensteins recht die is gevestigd in Liechtenstein.
- 3.1.2. In de onderhavige jaren was de echtgenote tevens bestuurder en enig werknemer van [B]. Belanghebbende was vanaf 1 januari 1990 procuratiehouder met volledige volmacht van [B].
- 3.1.3. Belanghebbende wierf in de onderhavige jaren voor [I] Inc. te [R], gevestigd in de Verenigde Staten van Amerika (hierna: [I]), klanten voor financieringsproducten. [I] was een zakelijke dienstverlener, die tegen vergoeding van een zogenoemde processing fee (hierna: de fee) zekerheden verstrekke ten behoeve van cliënten die bij een bank een lening wilden afsluiten. Cliënten dienden een aanvraag in bij [B] en betaalden daarvoor een provisie. Als de cliënt besloot het product aan te schaffen en [I] de benodigde zekerheden had verstrekt, betaalde de cliënt de fee aan [I]. Op de fee mocht de cliënt de reeds betaalde provisie in mindering brengen. Voor de bemiddeling was [I] een commissie verschuldigd aan [B] ter grootte van 20 percent van de fee. [B] droeg de kosten die belanghebbende maakte bij het werven van cliënten en bij het verkopen van het financiële product. Voorts heeft [B] in de onderhavige jaren een personenauto aan belanghebbende ter beschikking gesteld.
- 3.1.4. [I] heeft in de onderhavige jaren (voor alle jaren uitgedrukt in guldens) bedragen tot in totaal f 978.111 aan hiervoor in 3.1.3 bedoelde commissies (hierna: de commissies) overgeboekt naar een door [H] in Liechtenstein aangehouden bankrekening.
- 3.1.5. [H] heeft in de jaren 1995, 1997, 1998 en 1999 leningen verstrekt aan onder meer [B] en de echtgenote.
- 3.1.6. Op 24 juli 2001 is een door de Belastingdienst ingesteld boekenonderzoek aangevangen bij onder meer [B]. Als uitvloeisel daarvan heeft de Inspecteur door tussenkomst van de FIOD een verzoek gedaan aan de Amerikaanse Internal Revenue Service (hierna: de IRS) om inlichtingen betreffende de zakelijke relatie van belanghebbende met [I]. De IRS heeft de door de FIOD geformuleerde vragen schriftelijk aan [I] voorgelegd. [I] heeft die vragen schriftelijk beantwoord. De Inspecteur heeft mede op basis van die antwoorden het standpunt ingenomen dat de commissies bij belanghebbende moeten worden belast.

3.2. Het Hof heeft geoordeeld dat belanghebbende de hiervoor in 3.1.3 omschreven werkzaamheden heeft verricht ten behoeve van [B], dat [B] zich de commissies heeft laten ontgaan als beloning in materiële zin voor die werkzaamheden, dat ook belanghebbende de commissies zag als beloning voor zijn werkzaamheden, en dat belanghebbende over de desbetreffende gelden heeft beschikt door [I] op te dragen die gelden niet over te maken naar [B] maar naar een bankrekening van [H]. Het Hof heeft voorts geoordeeld dat belanghebbende materieel de zeggenschap uitoefende over het vermogen van [H], voor zover het althans de door [I] op de bankrekening van [H] betaalde commissies betreft. Op grond van dit een en ander is het Hof tot de conclusie gekomen dat de commissies bij belanghebbende moeten worden belast als respectievelijk inkomsten uit andere arbeid (in de jaren 1998 tot en met 2000) en als resultaat uit een werkzaamheid (in het jaar 2001).

3.3.1.

Middel 1 richt zich met rechts- en motiveringsklachten tegen de hiervoor in 3.2 weergegeven oordelen van het Hof.

3.3.2. Het middel faalt. s Hofs oordelen geven geen blijk van een onjuiste rechtsopvatting en kunnen, als verweven met waarderingen van feitelijke aard, voor het overige in cassatie niet op juistheid worden getoetst. Zij zijn ook niet onbegrijpelijk of onvoldoende gemotiveerd. Anders dan het middel betoogt, zijn die oordelen niet onverenigbaar met de vaststelling door het Gerechtshof te Arnhem dat belanghebbende voor zijn werkzaamheden geen arbeidsbeloning ontving. Het Hof heeft die vaststelling aldus uitgelegd dat belanghebbende en [B] voor de door belanghebbende verrichte werkzaamheden, naast het ter beschikking stellen van een personenauto, naar de vorm geen beloning in geld waren overeengekomen, maar dat dit onverlet laat dat belanghebbende in feite wel voor die werkzaamheden werd beloond doordat [B] de beschikkingsmacht over de commissies aan belanghebbende gaf. Met die uitleg is het Hof niet getreden buiten het voor hem als verwijzingsrechter geldende feitelijke kader voor de verdere behandeling en beslissing van de zaak.

Het middel miskent voorts dat het Hof niet de hiervoor in 3.1.4 vermelde leningen, maar de betalingen door [I] op de bankrekening van [H] heeft aangemerkt als de aan belanghebbende toekomende beloning voor zijn werkzaamheden.

3.4.1. Middel 5 betoogt dat de van [I] afkomstige informatie (zie hiervoor in 3.1.6) niet had mogen worden gebruikt als bewijs van de grondslag van de aan belanghebbende opgelegde boetes. Volgens het middel is het Hof ten onrechte voorbijgegaan aan de in het slot van artikel 30, lid 1, van het Belastingverdrag Nederland-Verenigde Staten van Amerika van 18 december 1992, Trb. 1993, 77 (hierna: het Verdrag) gestelde beperking, inhoudende dat een Staat inlichtingen die op basis van het Verdrag zijn verkregen slechts als bewijs voor een rechter in strafzaken mag gebruiken indien daartoe vooraf goedkeuring is verleend door de bevoegde autoriteit die de inlichtingen heeft verstrekt.

3.4.2. Het middel faalt in zoverre aangezien de hiervoor in 3.4.1 bedoelde beperking, zoals mede volgt uit de eerste volzin van het eerste lid van voornoemd artikel 30, uitdrukkelijk en uitsluitend ziet op het gebruik van inlichtingen als bewijs in een procedure voor een rechter in strafzaken en in dit geval geen sprake is van een procedure voor een rechter in strafzaken.

3.5. De middelen kunnen ook voor het overige niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81, lid 1, van de Wet op de rechterlijke organisatie, geen nadere motivering, nu de middelen in zoverre niet nopen tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

4 Proceskosten

De Hoge Raad acht geen termen aanwezig voor een veroordeling in de proceskosten.

5 Beslissing

De Hoge Raad verklaart het beroep in cassatie ongegrond.

Dit arrest is gewezen door de vice-president J.A.C.A. Overgaauw als voorzitter, en de raadsheren P.M.F. van Loon en L.F. van Kalmthout, in tegenwoordigheid van de waarnemend griffier E. Cichowski, en in het openbaar uitgesproken op 4 november 2016.